

KONSTNÄRLIGA FAKULTETEN

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i konstnärlig gestaltning vid Göteborgs universitet

Dnr GU 2023/407

1. Beslut

Föreskrifter rörande konstnärlig utbildning på forskarnivå respektive tillträde till sådan utbildning finns i Högskoleförordningen, kap 6 och 7 (SFS 1993:100).

Lokala föreskrifter om utbildning på forskarnivå finns i gemensamma styrdokument för Göteborgs universitet samt i styrdokument för konstnärliga fakulteten.

Denna allmänna studieplan fastställdes av konstnärliga fakultetsstyrelsen vid Göteborgs universitet 2023-02-22.

Studieplanen gäller fr. o. m. 2023-03-01.

2. Utbildningens innehåll och upplägg

2.1 Allmänt om utbildningens innehåll

Konstnärlig gestaltning etablerar en dialog mellan praktiska frågor och teoretiskt baserade metoder inom området. Det innebär ett sammanvävt kreativt och analytiskt skapande som kopplas till samtida forskning som är relevant för doktorandens inriktning. Fokus ligger på utövandet av och kritisk reflektion kring ett centralt ämne av relevans för forskningen inom konstnärlig praktik, vilket sker genom att det placeras i förhållande till relevant kunskap och metoder.

Syftet med den konstnärliga utbildningen på forskarnivå i konstnärlig gestaltning är att utövaren ska få en avancerad utbildning i både praktik och teori, med fokus på att självständigt och kritiskt skapa kunskap inom området som omfattar både bredd och djup, praktik och teori. Syftet är också att utvidga fältets dialog med samhället i stort.

Forskarutbildningsämnet konstnärlig gestaltning är en överordnad kategori som är grundad i praktikerna hos de olika forskningsområdena: (i) konsthantverk, (ii) design, (iii) design management, (iv) fri konst (v) film, (vi) litterär gestaltning, och (vii) fotografi.

Forskningsfrågor och -metoder är kopplade till områdenas samtida och historiska tillämpningar, samt till för områdena relevant teoribildning. Inom ramen för ämnet konstnärlig gestaltning sker både fördjupning inom respektive område och ämnesöverskridande korsbefruktningar, något forskningsmiljön aktivt verkar för och ger möjlighet till. Utveckling och förnyelse är grundläggande och avser såväl gestaltning som kritisk reflektion, vilka betraktas som två samverkande delar. Centralt för ämnet är doktorandens eget konstnärliga arbete.

I utbildningen till filosofie doktor i konstnärlig gestaltning läggs stor vikt vid förmågan att placera det egna gestaltande arbetet i en konstnärligt baserad praktik, teori och metod och att tydligt positionera sig inom ett forskningsfält där konst och vetenskap existerar i dialog.

2.2 Utbildningens upplägg Utbildningen på forskarnivå i konstnärlig gestaltning består av

för *licentiatexamen* en kursdel om 30 högskolepoäng (hp) och en uppsatsdel om 90 hp, totalt 120 hp.

för *doktorsexamen* en kursdel om 60 hp och en avhandlingsdel om 180 hp, totalt 240 hp.

Utbildningen på forskarnivå inom konstnärlig gestaltning sker, förutom i arbete med licentiatuppsats eller doktorsavhandling, även i form av deltagande i organiserade kurser på forskarnivå, aktivt deltagande i seminarier, utställningar, konferenser och festivaler, genomförande av studieresor, egna seminarier och föreläsningar, samt arbete med artiklar och konstnärliga produktioner.

Vissa delar av utbildningen kan ske vid utländsk högskola under förutsättning av en överenskommelse mellan högskolorna som garanterar nivån och dessa studiers integration i helheten.

2.3 Kursdel

Det huvudsakliga syftet med kursdelen är att introducera och utveckla det konstnärliga områdets forskningspraxis.

För licentiatexamen ska den forskarstuderande genomgå följande kurser:

- a) en obligatorisk introduktionskurs (7,5 hp) som avser att ge fördjupad kunskap om konstnärlig gestaltning som konstnärligt forskningsämne samt utveckla deltagarnas grundläggande forskningsfärdigheter.
- b) tre obligatoriska, fakultetsgemensamma baskurser (7,5 hp per kurs), som avser att ge fördjupade kunskaper om skrivande, metod respektive teoribildningar inom konstnärlig forskning.

För doktorsexamen ska den forskarstuderande genomgå följande kurser:

- a) en obligatorisk introduktionskurs (7,5 hp) som avser att ge fördjupad kunskap om konstnärlig gestaltning som konstnärligt forskningsämne samt utveckla deltagarnas grundläggande forskningsfärdigheter.
- b) fyra obligatoriska, fakultetsgemensamma baskurser (7,5 hp per kurs), som avser att ge fördjupade kunskaper om skrivande, metod respektive teoribildningar samt forsknings-kommunikation och presentationsformer inom konstnärlig forskning.

- c) individuellt valda kurser om sammanlagt 22,5 hp. Dessa kan utgöras av organiserade fakultets- eller universitets-gemensamma kurser, doktorandkurser vid andra fakulteter och lärosäten och/eller individuella åtaganden.

2.4 Licentiatuppsats

Licentiatuppsatsen ska visa licentiandens förmåga att identifiera, avgränsa och med relevanta metoder behandla en forskningsuppgift. Licentiatuppsatsen ska även innehålla konstnärligt gestaltande moment som står i dialog med framställningen i övrigt.

Uppsatsen kan utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande verk (monografiuppsats) eller som en sammanläggning av artiklar som licentianden publicerat eller fått antagna till publicering i vetenskapliga tidskrifter eller samlingsverk eller motsvarande inom det konstnärliga området (sammanläggningsuppsats).

Uppsatsen ska inom ett begränsat område utgöra ett självständigt bidrag till den konstnärliga forskningen och kunskapsutvecklingen och dokumentera tillfredställande insikter i relevanta krav och kriterier på god forskning. Uppsatsen ska hålla en sådan kvalitet att den kan antas till publicering i en vetenskaplig serie eller forskningstidskrift eller motsvarande inom det konstnärliga området.

I vissa fall kan uppsatsarbetet bedrivas som lagarbete. Detta ska då organiseras så att de enskilda insatserna kan särskiljas och bedömas enligt samma grunder som individuella arbeten.

2.5 Doktorsavhandling

Doktorsavhandlingen ska visa doktorandens förmåga att identifiera, avgränsa och med relevanta metoder behandla en forskningsuppgift. Doktorsavhandlingen ska även innehålla konstnärligt gestaltande moment som står i dialog med framställningen i övrigt.

Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av artiklar som doktoranden publicerat eller fått antagna till publicering i vetenskapliga tidskrifter eller samlingsverk eller motsvarande inom det konstnärliga området med en kort sammanfattning av dessa (sammanläggningsavhandling). Licentiatarbete kan ingå som en del i doktorsavhandlingen, antingen i omarbetad eller i oförändrad form.

Doktorsavhandlingen ska utgöra ett självständigt bidrag till forskningen och dokumentera goda insikter i relevanta krav och kriterier på god forskning. Avhandlingen ska hålla en sådan kvalitet att den kan antas till publicering i en vetenskaplig serie eller forskningstidskrift eller motsvarande inom det konstnärliga området.

I vissa fall kan avhandlingsarbetet bedrivas som lagarbete. Detta ska då organiseras så att de enskilda insatserna kan särskiljas och bedömas enligt samma grunder som individuella arbeten.

3. Utbildningens mål

3.1 Allmänna nationella mål för licentiatexamen

Dessa allmänna nationella mål för utbildning på forskarnivå anges i Högskoleförordningen, Bilaga 2, Examensordning:

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet konstnärlig gestaltning, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om den konstnärliga forskningens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

3.2 Allmänna nationella mål för doktorsexamen

Dessa allmänna nationella mål för utbildning på forskarnivå anges i Högskoleförordningen, Bilaga 2, Examensordning:

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet konstnärlig gestaltning samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om den konstnärliga forskningens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

4 Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till utbildningen krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningens 7 kapitel.

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningens 7 kapitel § 39, den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Dekanen vid Konstnärliga fakulteten får medge undantag från kravet på grundläggande behörighet. För behörighet krävs dock alltid att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att genomgå utbildningen.

4.2 Särskild behörighet

För särskild behörighet i ämnet konstnärlig gestaltning krävs

- minst 120 högskolepoäng (eller motsvarande) inom ämnen som bedöms ha relevans för utbildningen på forskarnivå inom ämnet konstnärlig gestaltning, eller motsvarande kunskaper
- en dokumenterad studieinriktning som omfattar ämnen inriktade mot relevanta frågeställningar inom ämnet konstnärlig gestaltning
- ett godkänt självständigt arbete (uppsats) om minst 30 högskolepoäng (alternativt flera arbeten som tillsammans motsvarar eller bedöms motsvara 30 högskolepoäng) i ett ämne som bedöms ha relevans för utbildningen på forskarnivå inom ämnet konstnärlig gestaltning
- dokumenterad förmåga att arbeta med konstnärlig gestaltning på en hög nivå
- gedigna konstnärliga erfarenheter inom forskningsområdet
- dokumenterat intresse för reflekterande, forskningsrelaterade frågeställningar och processer
- dokumenterad erfarenhet av akademiskt skrivande eller av annan, motsvarande kvalificerad textproduktion, som demonstrerar forskningsmässig stringens.

Särskild behörighet har även den som i annan ordning, inom eller utom landet, förvärvat motsvarande kunskaper.

4.3 Antagning, urval

Beslut om antagning av studerande till utbildningen på forskarnivå fattas av prefekt efter beredning i forskningsråd eller liknande organ vid institution. Till utbildningen på forskarnivå får endast antas det antal doktorander som kan erbjudas godtagbara villkor i fråga om handledning och studievillkor i övrigt.

Till utbildningen på forskarnivå får vidare endast antas studerande som i enlighet med Högskoleförordningen 7 kap. 36§ bedöms ha studiefinansieringen säkrad under hela utbildningstiden.

Urval bland sökande som uppfyller kraven enligt punkt 4.1 och 4.2 sker på grundval av inkomna ansökningshandlingar och intervjuer med de sökande som bedöms i första hand kunna komma i fråga för antagning. Kompletterande arbetsprover kan komma att införas.

Urvalet bland de behöriga sökande görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid prövning av denna förmåga tillämpas följande bedömningsgrunder:

- konstnärlig kvalitet och originalitet inom ämnet konstnärlig gestaltning
- förmåga till självständighet och kritiskt tänkande, i form av reflexivt skrivande och diskussion, inom ämnesområdet

- förtrogenhet med forskningsrelaterade frågeställningar och processer
- intresse av att ingå i kollegiet vid institutionen och positivt bidra till utbildningen och institutionsmiljön

5. Examination

Utbildningen på forskarnivå leder fram till doktorexamen genom framläggande av en doktorsavhandling, alternativt licentiatexamen genom framläggande av en licentiatuppsats.

Avhandlingen (uppsatsen) kan blanda konstnärliga och vetenskapliga moment på flera olika sätt. För den konstnärliga gestaltningen gäller att doktoranden ska dokumentera sitt konstnärliga praktiska arbete, såväl processer som i konstnärliga verk.

Varje kurs som ingår i utbildningen på forskarnivå ska ha en examinator vid den institution som ger kursen. När prov bedöms ska hänsyn tas till såväl hur djupa doktorandens kunskaper är som till vilken förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys som doktoranden visat.

5.1 Licentiatexamen

För licentiatexamen i ämnet konstnärlig gestaltning krävs att doktoranden fullgjort minst 120 högskolepoäng inom utbildningen på forskarnivå, varav 30 högskolepoäng i form av godkända kurser samt 60 högskolepoäng i form av en licentiatuppsats, som normalt ska innehålla såväl meta-text som konstnärlig gestaltning. Licentiatuppsatsen framläggs och diskuteras vid offentligt seminarium varvid den granskas av en opponent utsedd av ämnesföreträdande institution. Vid bedömning av uppsatsen tas hänsyn till såväl dess innehåll som seminariediskussionen.

5.2 Doktorexamen

För doktorexamen krävs att doktoranden fullgjort minst 240 högskolepoäng inom utbildningen på forskarnivå, varav 60 högskolepoäng i form av godkända kurser samt 180 högskolepoäng i form av en godkänd doktorsavhandling som normalt ska innehålla såväl meta-text som konstnärlig gestaltning. Doktorsavhandlingen ska ha framlagts och försvarats muntligen vid en offentlig disputation. Vid bedömning av avhandlingen tas hänsyn till såväl dess innehåll som försvaret.

5.3 Betyg

Doktorsavhandling, licentiatuppsats och kurser bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

5.4 Beteckning

Examen inom utbildning på forskarnivå ska ges beteckningen:

Filosofie licentiatexamen i konstnärlig gestaltning (, med inriktning xxx) respektive

Filosofie doktorexamen i konstnärlig gestaltning (, med inriktning xxx) vid konstnärlig fakultet.

Examensbenämning och eventuell inriktning beslutas vid antagning. Följande inriktningar erbjuds inom konstnärlig gestaltning:

- Konsthantverk
- Design
- Design management

- Fri konst
- Film
- Litterär gestaltning
- Fotografi

Doktorander som under studiernas gång kan, efter diskussion med handledare och doktorandexaminator, byta inriktning och ansöker då om det till prefekt. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.

6. Övergångsbestämmelser

Doktorander som antagits före 1 mars 2023 kan, efter samråd med handledare och doktorandexaminator, hos prefekt begära att få gå över till denna studieplan. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.